

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Навчально-науковий інститут міжнародних економічних відносин
імені Б. Д. Гаврилишина

Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

3

економічної теорії

на тему:

«Макроекономічний аналіз економічного зростання»

Студентки 2 курсу ЕМЕ-21 групи

Куцевол Т. В.

Науковий керівник:

доцент, к.е.н. Лотиш О. Я.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль-2017 р.

План

Вступ

1. Теоретичні основи економічного зростання: суть, фактори та моделі.
2. Аналіз динаміки показників економічного зростання в Україні.
3. Напрямки і перспективи економічного зростання в Україні.

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Зміст

Вступ.....	4
1. Теоретичні основи економічного зростання: суть, фактори та моделі.....	6
2. Аналіз динаміки показників економічного зростання в Україні.....	13
3. Напрямки і перспективи економічного зростання в Україні.....	19
Висновки.....	23
Список використаних джерел.....	24
Додатки.....	25

Вступ

Економічне зростання є однією з найосновніших характеристик економічного розвитку держави. Ще в давнину люди почали усвідомлювати, що зростання - це щось необхідне та бажане. Давньоримський філософ та державний діяч Сенека стверджував, що якщо зростання припинилось то наближається кінець. А це й справді так! Економічне зростання є ключовим фактором економічного розвитку. При відсутності економічного зростання рівень життя більшості жителів знизиться, буде спостерігатися зниження рівня доходу в населення, погіршення умов праці. Тема економічного зростання є актуальною для багатьох держав світу, в тому числі і для України, оскільки одним із проявів економічного зростання є збільшення ВВП, що є важливим у розвитку країни. Правильний вибір економічного зростання може привести державу як на «вершину гори» так і на «самий низ гори», велике значення має вибір та побудова економічного зростання.

Проблему економічного зростання досліджували багато вчених, зокрема: Р. Солоу, Н. Калдор, О. Домар, Р. Гаррод, Дж. Гікс, П. Ромер, Рамсей, Тобін, А. Сміт, Д. Рікардо, З. Попович, Ю. Харазішвілі, І. Бочан, Л. Безчасний, В. Кириленко, В. Юрчук, О.М. Головінов, В. Попова, А. Шевцов, С. Дзюбик, Я. Белінська.

Мета: теоретично обґрунтувати та проаналізувати суть економічного зростання, моделі економічного зростання.

Об'єктом є економічне зростання як основна мета економічної політики держави.

Предметом є стабілізаційна політика економічного розвитку.

Згідно з метою можна виділити такі завдання:

- 1) З'ясувати основний зміст та ефективні методи здійснення економічного зростання.
- 2) Визначити роль економічного зростання у розвитку держави та її позиції у світі.
- 3) Дати характеристику моделям економічного зростання.

- 4) Проаналізувати динаміку показників економічного зростання в Україні.
- 5) Дослідити причини низького приросту факторів економічного зростання в Україні та ймовірні засоби впливу.

Методи досліджень. Для розв'язання визначених завдань, досягнення мети, використовувалися такі методи як аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду, стабілізування, пришвидшення економічного зростання, методи впливу на нього, систематизація та зіставлення різних поглядів на дослідження, теорії, з'ясування змісту базових понять, метод порівняльного аналізу і синтезу результатів дослідження.

Курсова робота має такі складові, як вступ, три пункти плану, висновки, список використаних джерел, додатки. У першому пункті плану відображено теоретичні основи зростання економіки. В другому пункті охарактеризована динаміка показників економічного зростання в Україні. В третьому власне подано напрямки і конкретні перспективи економічного розвитку в Україні. У висновках присутні узагальнення, підсумки. У додатках розміщені таблиці, графіки.

1. Теоретичні основи економічного зростання: суть, фактори та моделі

Економічне зростання слід віднести до перших цілей макроекономіки. Економічним зростанням слід вважати збільшення кількості створених товарів, а також послуг, що виробляє національна економіка. Остаточною метою економічного зростання є збільшення споживання, наслідком якого є покращення життя всіх людей. Економічне зростання залежить від зростання продуктивності праці, що відбувається на основі впровадження НТП (науково-технічного прогресу, тобто різних технологій, які побудовані на новаторстві); від кількості, а також якості, що використовуються в процесі виробництва. Воно дає можливість вирішити основні проблеми соціально-економічного розвитку, питання дефіциту ресурсів виробництва, забезпечувати безмежні потреби людей в послугах і товарах, що мають постійний характер. Вимірювати економічне зростання можна за допомогою абсолютним приростом ВВП і НД в цілому, а також в розрахунку на душу населення (показує на скільки % змінився поточний рівень показника, порівняно з попереднім або базовим періодом), за темпами приросту ВВП і НД у загальному і в розрахунку на одну людину [1].

В якій завгодно державі економічне зростання формулюють чотири групи факторів: фактори попиту(забезпечують зростання сукупних витрат, що сприяють збільшенню обсягів виробництва і доходу), фактори пропозиції(збільшення наявної кількості ресурсів, поліпшення якості або розширення технічних знань, технологічних можливостей, новинок), фактори розподілу або ефективності(здатність економіки розподіляти ресурси з метою досягнення такої динаміки економічного зростання, яке дає змогу забезпечити фактор пропозиції), а також інституційні чинники(державна політика по стимулюванню економічного зростання). Сферу дії факторів, чи інакше кажучи мету, можна побачити у додатку А. Кожний із факторів є не менш важливішим один від одного, адже всі вони на щось діють, впливають.

До складових факторів попиту відносяться:

- Рівень оподаткування (податки).

- Відсоткова ставка за кредит (використовують, коли нараховують процентні гроші від суми боргу).
- Державні видатки (витрачаються державою коли вона виконує свої функції (державні інвестиції, державні трансферти (субсидії), державні кредити, тощо).
- Рівень завантаження виробничих потужностей (ВП є максимально можливий річний чи добовий випуск продукції певного виду та якості, коли виробниче обладнання, а також всі ресурси використані максимально) [2]. Економіка країни має задовольняти попит на обсяг ресурсів, інвестицій, товарів і послуг, попит на які збільшується. Для цього треба завжди збільшувати сукупний попит в суспільстві (сукупний попит- це коли є присутні гроші, а не тільки потреба, тобто це той стан, коли потреба (бажання) перетворюється в платоспроможну потребу [3].

До складових факторів пропозиції відносяться:

- Якість, кількість природних ресурсів (земля, корисні копалини, енергоносії, клімат, вода).
- Кількість і якість трудових ресурсів (пропозиція робочої сили, кваліфікація, мотивація до праці).
- Обсяг капіталу країни (дороги, обладнання і устаткування, виробничі будівлі).
- Технологія (науково-дослідні і проектно- конструкторські розробки, менеджмент, підприємництво).

До складових факторів розподілу відносяться:

- Економія (виробнича ефективність).
- Розподільна ефективність (пріоритетне виробництво, тобто щось треба виробити в першу чергу, щось в другу і так далі).
- Престиж (винахідництво, бізнес, торгівля).
- Дисциплінованість і хороше відношення до праці.

До складових інституційних факторів відносяться:

- Організація суспільства, дуже важливо, щоби вона була демократичною.
- Громадське середовище (хабарництво, корупція, конфлікти).
- Особиста ініціатива (зацікавлення).

- Зовнішня торгівля.

Що стосується типів економічного зростання, то їх є три: інтенсивний, екстенсивний, а також змішаний. Суть інтенсивного типу в тому, що економічне зростання дістається за рахунок досконалого, кращого використання економічних ресурсів(технологічного прогресу; рівня освіти; підвищення кваліфікації працівників, економії за рахунок зростання масштабу виробництва; ефективнішого розподілу ресурсів),а екстенсивного - в підсумку розширення виробництва, тобто використовувати більшу кількість виробничих ресурсів(кількість зайнятих, обсягу капіталу; прилучати більше природних ресурсів),а змішаного типу - зростання виробничих потужностей через збільшення кількості використання факторів виробництва і вдосконалення техніки та технологій [4].

Основний зміст економічного зростання полягає в тому, щоб добробут населення зростає. Економічне зростання слід віднести до довгострокової мети держави, оскільки за короткий термін досить важко дійти до нього. Велика кількість економістів досліджували економічне зростання, але проблема економічного зростання так і не має вирішення. З часом все більше вчених досліджують дане питання, і кожний з них має свої припущення, теореми. Вагоме значення у дослідженні економічного зростання мають саме моделі економічного зростання, бо саме вони «підказують як привести економіку на вершину».

Перший раз модель економічного зростання на основі виробничої функції висунули американські економісти: Чарльз Кобб і Пітер Дуглас у 1928 році. В економічній науці ця функція отримала найменування виробничої функції Кобба-Дугласа. Вона показує залежність доходу та виробництва від двох чинників, а саме: капіталу та праці. Статистичною основою моделі є рух фізичних обсягів продукції, обсягів основного капіталу, а також кількості відпрацьованих робітниками та службовцями обробної індустрії США людино-годин впродовж 1899 – 1922 рр.. Основа моделі включає положення про участь у виробничому процесі лише двох факторів (капіталу і праці) і про присутність фізичної

продуктивності капіталу. Виробнича функція Кобба-Дугласа виглядає так:

$$Y = AK^{\alpha}L^{\beta}$$

де Y є обсягом виробництва, доходу, а L – праця, K - капітал. A є коефіцієнтом масштабності чи пропорційності;

α і β – коефіцієнти еластичності обсягів виробництва чи доходу на 1% приросту певних факторів виробництва, $\alpha + \beta = 1$, $\alpha = 1/4$, $\beta = 3/4$.

Через деякий час функція Кобба-Дугласа покращувалася іншими економістами. Велике введення для покращення функції реалізував нідерландський економіст Я. Тінберген в 1948 році, що простежував діяння таких чинників технологічного процесу, як праці, капіталу на величину виробництва. Наслідком цього стало те, що модель почала називатися функція Кобба-Дугласа-Тінбергена, а рівняння стало виглядати так:

$$Y = AK^{\alpha}L^{\beta}e^{\gamma}$$

де e^{γ} є фактором, який відображає вплив якісних змін у виробництві, НТП [5].

Далі над даною функцією Кобба-Дугласа-Тінбергена працював Р. Солоу, і його модель стала основоположною неокласичною моделлю економічного зросту.

Модель зростання Роберта Солоу, розроблена в 1956 році. Вона бере до уваги вплив трьох факторів: технологічного прогресу (E), праці (L) і капіталу (K). Якщо враховувати технологічний прогрес, то функція модифікується, загальний вигляд змінюється і стає таким:

$$Y = f(K, L \times E)$$

Модель Р. Солоу має плюси і мінуси. Плюсами є:

1) Вона відтворює систему довгострокового рівноважного економічного зростання сукупного використання всіх видів ресурсів ;

2) В модель уводиться фактор технологічного прогресу, що тримає стабільне економічне зростання, яке в свою чергу є надійною основою покращення добробуту населення;

3) Вона дає відповіді на питання що відносяться до основного критерія оптимального економічного зростання: максимізацію споживання.

Мінуси:

1) У цій моделі не розглядаються питання короткострокового зростання економіки, що є має дуже велике значення для економічної політики уряду держави.

2) Модель слід вважати непридатною до умов недосконалої конкуренції, оскільки у моделі передбачена тільки досконала конкуренція на ринках ресурсів.

3) Не беруться до уваги такі обмеження зростання економіки: глобалізаційні, екологічні, інституційні [6].

В кейнсіанських і некейнсіанських моделях перевагу надають сукупному попиту, сукупній пропозиції, сукупному інвестуванню, сукупному споживанню, сукупним заощадженням.

Елементарна кейнсіанська модель виглядає так:

$\Delta Y = k \times \Delta I$; де ΔY є приростом доходу, k -коефіцієнтом мультиплікатора інвестицій, а ΔI є приростом інвестицій [5].

Некейнсіанська модель Домара складається з таких тез :

-якщо на ринку безробіття, то ціни є стабільними

-капітал надходить, але не відбуває;

-немає розривів в часі між вкладеннями

-гранична продуктивність капіталу є константою

- стала гранична норма заощаджень $s' = \text{const}$.

У цій моделі Домар пробує проаналізувати довгострокове зростання економіки, беручи за основу кейнсіанську макроекономічну теорію. Є припущення, що на ринку діють тільки 2 суб'єкти-домашні господарства і фірми.

Формула має таку подоби :

$$\frac{\Delta Y}{Y_{t-1}} = \frac{\Delta I}{I_{t-1}} = a \times \frac{1}{s'}$$

a – гранична продуктивність капіталу;

$\frac{1}{S'}$ мультиплікатор інвестицій.

З даного рівняння можна побачити, що інвестиції, як і кількість виробництва і дохідності підвищуються з однаковою швидкістю.

1939 році модель економічного зростання створив Р. Харрод. Модель має майже всі ті самі умови, що й модель Домара. Модель Харрода відрізняється від моделі Домара, тим, що

- модель Домара ґрунтувалася на принципі мультиплікатора (мультиплікатор- коефіцієнт, на який зростає кількість грошей в обігу), коли модель Харрода – на ідеї акселератора (показує відносини приросту інвестицій до того, що викликав їх відносному приросту доходу, споживчого попиту чи річної продукції);

- модель Домара виходила із незмінності очікувань підприємців, тоді як модель Харрода- зі змін, що відбуваються в їхніх очікуваннях.

Формула моделі Харрода :

$$\frac{\Delta Y}{Y_{t-1}} = \frac{1}{\frac{\beta}{S'} - 1} = \frac{S'}{\beta - S'}$$

$\frac{\Delta Y}{Y_{t-1}}$ є темпом зростання доходу, S' є граничною схильністю до заощаджень, β - акселератор.

$\frac{S'}{\beta - S'}$ - гарантований темп зростання економіки (підтримує рівновагу та використання всіх виробничих потужностей, але при цьому не завжди є повна зайнятість) [5].

Ще Харрод вводить визначення природного темпу зростання (найбільшого темпу, при якому інвестиційні витрати є достатні щоби забезпечити повну зайнятість праці, капіталу).

Коли фактичний темп зростання економіки є рівний гарантованому, то буде терпимий стан для підприємців, тобто відбуватиметься забезпечення повного використання капіталу, але буде примусове безробіття. Коли буде нестача

трудоу ресурсів, то природний темп зростання економіки буде меншим за гарантований і відповідно фактичний нижчий за гарантований, підприємці примушені зменшити кількість випуску.

Коли гарантований темп є меншим за природний, тоді фактичний темп буде більший за гарантований. Буде неповна зайнятість і передумови для збільшення інвестування. Зразковою умовою є стан, при якому природній буде дорівнювати фактичному і гарантованому темпу зростання економіки.

Моделлю, де акселератор взаємодіє з мультиплікатором є неокенсіанська модель Хікса, що виглядає так:

$$Y_n = (1 - s)Y_{n-1} + b(Y_{n-1} - Y_{n-2}) + I_n^a$$

Y_n – національний дохід, S – частина заощаджень в НД;

$(1 - s)$ є часткою споживання в НД;

b – коефіцієнт акселерації;

Y_{n-1} – національний дохід в $(n-1)$ –му році;

Y_{n-2} – національний дохід в $(n-2)$ –му році;

I_n^a – автономні інвестиції в n –му році.

Ця формула показує взаємозв'язок між національним доходом і інвестиціями. Обов'язкова умова неокенсіанських моделей- це повна реалізація грошей, що йдуть на нагромадження.

Коли інвестиції більші за заощадження, то буде дефіцит коштів щодо інвестиційного попиту, а перебільшення заощаджень за інвестиції- неповне використання всіх ресурсів.

Суть регулювання економіки полягає в здобутку використанні всього національного доходу як джерела ефективного попиту, при умові, що сума $\Delta C/\Delta Y + \Delta S/\Delta Y$ дорівнює одиниці [7, с.113].

Різниця між кейнсіанськими, неокласичними, інституціональними моделями економічного зростання відображена у додатку Б.

2. Аналіз динаміки показників економічного зростання в Україні

За допомогою динаміки економічних показників можна визначити стадію розвитку економіки в державі. А щоб побудувати модель економічного зростання треба знати перш за все стратегію розвивання країни, тобто пріоритети в діяльності. Показники зростання економіки поділяються на якісні та кількісні. Коли кількісні відображають зростання цифр, то якісні показують ще поліпшення життя в людей. Кількісні показники: національний дохід, чистий національний продукт, реальний ВВП і якщо цими показниками не можна точно виміряти зростання економіки, то їх рахують на душу населення. Якісні показники: рівень життя в людей, тривалість його, рівень зайнятості, освіти і т.д. [8].

Валовий внутрішній продукт показує вартість усіх кінцевих товарів (послуг), що вироблені на території держави за допомогою факторів виробництва, незалежно чи власниками факторів є резиденти чи нерезиденти. [9]. Реальний ВВП є кількістю виробництва, яку виміряють у сталих цінах, тобто на величину реального ВВП має вплив тільки зміна кількості виробництва. ВВП за I і II квартал можна побачити у додатку В. Проаналізувавши його слід сказати, що за II квартали 2017 року приріст ВВП у фактичних цінах сягає 73094 млн грн, тобто ВВП у фактичних цінах збільшився. Найсуттєвіше збільшилися кінцеві споживчі витрати (приріст сягає 49158 млн грн). Значне споживання сектору загального державного управління визначає зростання бюджетного дефіциту, грошово-кредитну емісію, провокує інфляцію, що може вийти з-під контролю, призводить до зростання централізації економіки. Також помітних змін зазнало валове нагромадження (приріст 28573), що є позитивним явищем. Субсидії на продукти зменшились (приріст -1344), що не є позитивним явищем для споживачів. У 2017 році в II кварталі ВВП реальне, при порівнянні з попереднім кварталом є більшим на 0,6 %, а ВВП на одну людину- 15449 грн.

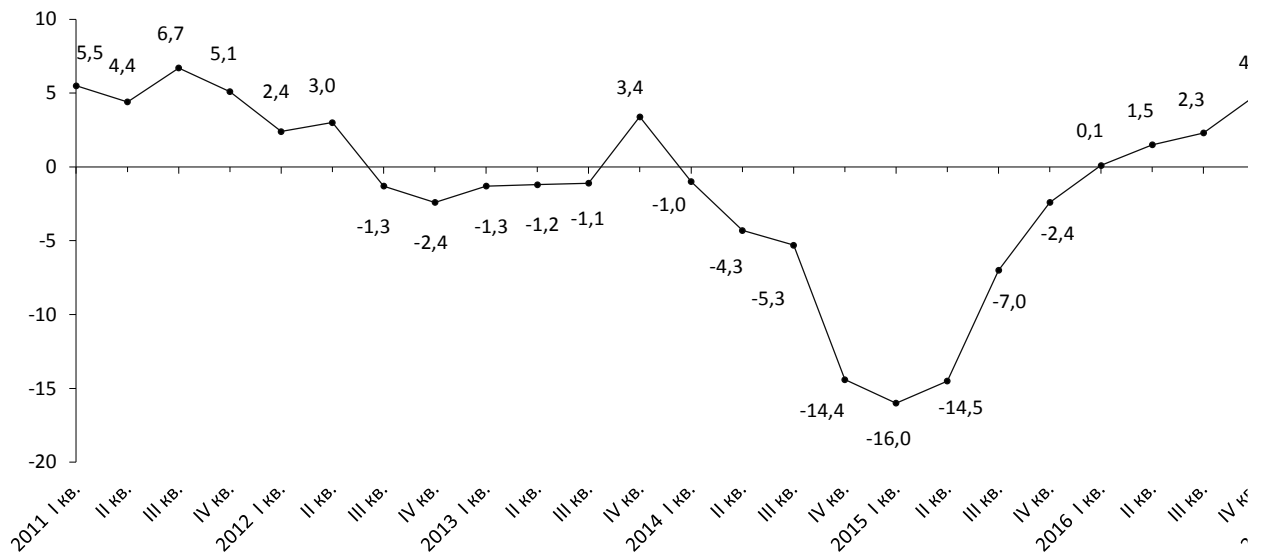

Рис.1.Зміна реального ВВП (у % до відповідного кварталу попереднього року) (Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення АТО) [17].

Зміну реального ВВП протягом 2011року - I кварталу 2017 року можна побачити на рис.1. З нього та враховуючи додаток В, треба сказати, що на даний момент економіка України має намір до зростання. З рис.1. ми бачимо, що з 2011 I кварталу спостерігається зріст реального ВВП, який триває до III кварталу 2011. Тоді відбувається частковий спад, зростання на 0,6 (II квартал 2012 року) і паріння. Вагоме зростання ми бачимо у III кварталі 2013року, після якого відбувся різке падіння реального ВВП, яке тривало до I кварталу 2015 року. На це падіння мала вплив криза 2014, що була провокована політичною ситуацією в Україні, а пізніше окупація Криму (де вироблялася велика частина вина), а ще потом- військові дії на сході України (де вироблялася велика кількість металургійної продукції). Ці ситуації не мали би великого впливу на ВВП і на багато інших речей, якщо ми були б підготовлені. Мінус кожної ситуації в тому, що вона неочікувана. Україна втратила свого основного партнера- Росію. Але зміцнила партнерство з ЄС, і вже в II кварталі 2015 року реальне ВВП почало збільшуватись, в IV кварталі ВВП частково зменшилось. Я схильюся до міркування, що з часом реальне ВВП буде лише рости і подекуди, дуже рідко зменшуватись, адже чим більше реальне ВВП, тим більший добробут населення,

тобто його забезпечення.

До національного доходу відносяться всі доходи в економіці незалежно від того, де використовують ресурси- в свої державі чи поза нею [10].

У додатку Г зображено валовий національний дохід за 2016 рік. Приріст валового національного доходу за I і IV квартал дорівнює 276242 млн. грн, що є позитивним явищем. Національний дохід збільшився, а отже і збільшилися соціальні а також економічні можливості суспільства, здійснюється розширення виробництва, життя населення стає кращим. Дохід від власності, одержаний від інших країн за виключенням сплаченого у цілому за рік становить -133710 млн.грн, це означає, що первинних доходів не має, а є борг. Податки за виключенням субсидій на виробництво та імпорт у першому кварталі становлять 88220 млн. грн, а вже у IV кварталі становлять 109640 млн. грн. Відповідно, чим більший податок, тим більше коштів надходить в державну скарбницю, але потрібно врахувати ще й те, що щоби сплатити великий податок, потрібно мати великий дохід при теперішніх умовах.

Чистий національний продукт- узагальнений обсяг всіх виготовлених у державі протягом якогось періоду (часто 1 рік) підсумкових товарів та послуг, які є пораховані в грошовому вираженні за вирахуванням амортизації основних засобів, тобто це ВВП-Амортизація [11].

До основних показників рівня життя населення відноситься індекс споживчих цін (показник зміни цінності конкретного набору товарів і послуг в поточному періоді до його цінності в базисному періоді), зарплата, витрати, дохід.

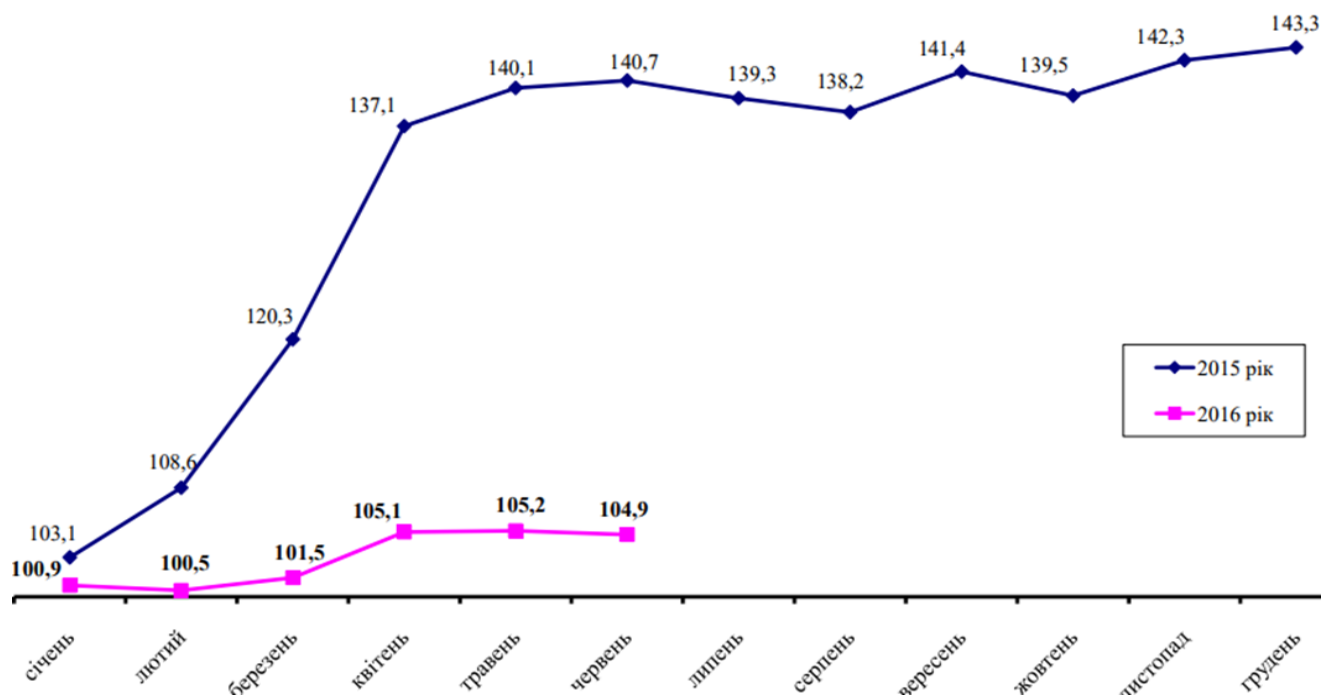

Рис.2.Індекси споживчих цін у 2015-червень 2016 рр. (у % до грудня попереднього року) [18].

З рис.2. можна побачити, що індекс споживчих цін у 2016 є значно меншим ніж у 2015 році. Зменшення індексу цін є свідченням нестійкого характеру економічного зростання в Україні. Щоби населення більше споживало і відповідно зростала економіка треба радикально зменшити відсоткову ставку за депозитами і кредитами, тоді населення буде стимульоване. Вже в липні середнє значення індексу цін на продовольство склало 161,9 пункти, що на 1,3 пункти(0,8%) нижче показника червня та на 1,4% нижче відповідного показника 2015 року [12]. Зменшення відбулося під впливом спаду міжнародних котирувань на зерно і рослинні олії, що компенсувало зростання цін на молочну і м'ясну продукцію, цукор.

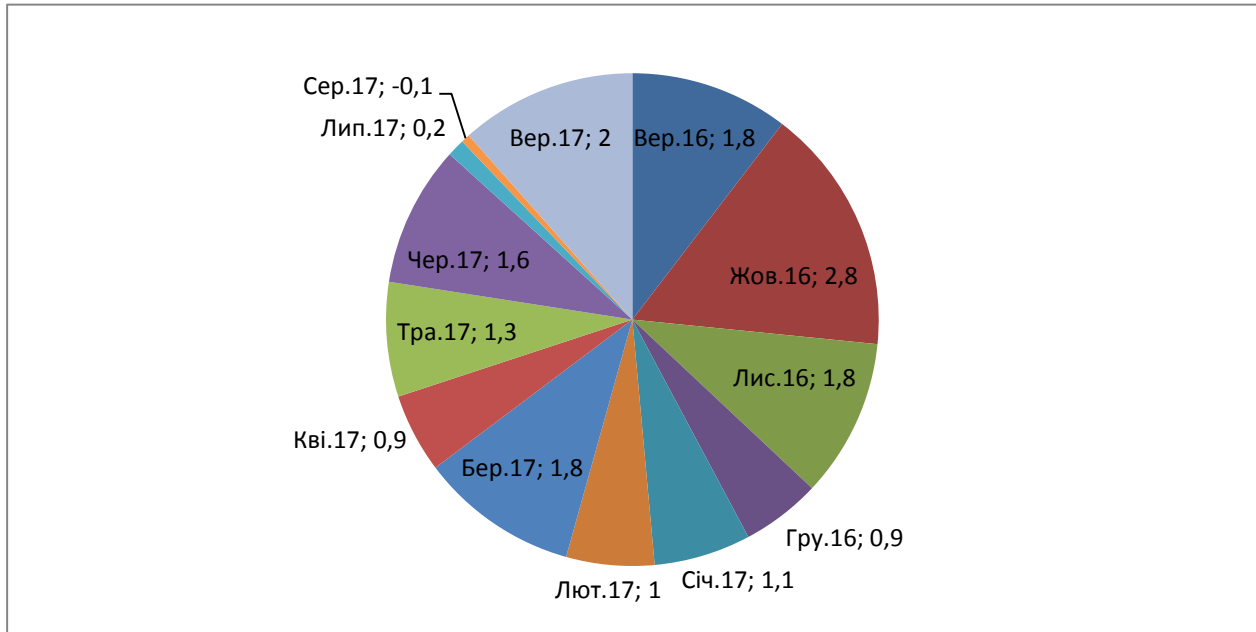

Рис.3.Зміни споживчих цін (у % до попереднього місяця) [17].

Проаналізувавши рис.3.,слід сказати, що найбільше значення, це 2,8 (жовтень 2016), а найменше- це -0,1 (серпень 2017), це означає, що деякі товари споживчого кошику подорожчали, що є негативним явищем. У вересні 2017 року індекс споживчих цін дорівнює 102%.

Що стосується зарплати, то в додатку Д можна побачити, що середня зарплата за видами економічної діяльності промисловості у 2017 році за період від січня по вересень максимуму досягає у вересні і становить 7906, мінімум досягається в січні і складає 6524. Слід сказати, що чинником підвищення середньої зарплати є збільшення мінімальної зарплати. Відповідно мінімальна зарплата направлена на зменшення бідності серед робітників. Вона може збільшити позицію низькокваліфікованих робітників, тому що роботодавці мають платити зарплату не меншу за мінімальну.

В частині доходів населення основну частину складає зарплата. Тобто значення доходу населення має вагомий вплив у формуванні економічного зростання держави. Якщо будуть збільшуватись доходи населення, то відповідно буде зростати економіка України. Підвищення добробуту населення та пов'язане з ним зростання платоспроможного попиту будуть сприяти економічному розвитку. З додатку Е можна побачити, що у II кварталі 2017 року дохід жителів України

дорівнює витратам та заощадженням, найбільшою часткою доходу є зарплата, а витрат відповідно- придбання послуг та товарів. Найменшу частку доходу становить дохід від власності (дивіденди наприклад)- 2,4%. Найменшу частку витрат та заощаджень становлять заощадження в іноземній валюті -5,4%.

3. Напрямки і перспективи економічного зростання в Україні

Наша Україна як і кожна держава прагне щоб її економіка зростала. На даний момент Україна знаходиться у процесі реформування, а також проводить АТО, тому економічне зростання не рухається зі швидкістю світла, але темп відновлення економіки прискорюються.

Якщо брати 2016 рік, то виробництво в деяких галузях почало зростати (хоча скоріше спадало), тобто відновлюватись. Згідно з статистикою, за 10 місяців 2016 року в економіку України надійшло 3,1 млрд доларів прямих іноземних інвестицій, що на 41% більше, ніж у 2015 році, з них 2,2 млрд дол. надійшли в країну в результаті докапіталізації банків акціонерами [13].

Україна досягла стабілізації, але всіх потрібних змін ще не досягнула. Для зростання економіки Україні потрібні інвестиції, які є нереальними без проведення реформ, збільшення захисту прав інвестора, бо як інвестор може вкладати кошти в щось, якщо не довіряє нашій державі. Перспективи економічного зростання на даний момент більше визначаються політичними чинниками.

Україна співпрацює з МВФ, і дуже важливо є те, щоб ця співпраця продовжувалась (а також важливою є співпраця з іншими офіційними кредиторами), бо Україна і надалі буде потребувати зовнішнього фінансування. Шанс вийти на зовнішні ринки капіталу у 2017 році не є значними, а якщо Україна припинить співпрацю з МВФ, то цей шанс буде дорівнювати нулю. Крім інвестицій до найперспективнішого елементу економічного зростання відносяться інновації. Вони дуже важливі, зростання економіки високорозвинених держав з значним ВВП на одну душу населення відбувається завдяки інноваціям і питома вага наукових досліджень у ВВП цих країн коливається від 2% до 5% [14].

На економічне зростання в Україні також впливають умови розвитку бізнесу. Це пов'язано з тим, що приватні суб'єкти господарювання відносяться до основного мотору розвивання економіки, видно, що ускладнення здійснення їх діяльності погано впливає на темп зростання економіки.

Експерти прогнозують, що у 2018 році ВВП збільшиться на 3,5%, а у 2019 році збільшиться на 4%. Економічне зростання буде збільшуватись. Перспективою зростання економіки є збільшення цін на сировинні товари на зовнішніх ринках, і відповідно будуть покращуватись умови торгівлі. Прогнозування на 2018р.-2019р. Складається з припущення, що торгівельна блокада (певні заходи, щоби держава виконала певні дії або щоби не виконала) не буде спинена до кінця року, що передбачає скорочення експорту металургійної продукції (тільки частково буде компенсовано більшим експортом залізної руди), труднощі з виробництвом електроенергії та необхідність змінювати джерела постачання вугілля [15].

Пришвидшення зростання економіки до 4% і більше потребуватиме конкретних дій у напрямі політично складних реформ, які мають бути направлені на вирішення довготермінових структурних проблем. Реформи повинні сприяти зростанню експорту, мають допомогти збільшити державні інвестиції, реформи у банківському секторі зобов'язані поступово відновити кредитування. Ризики даного прогнозу є великими. Задля збереження стабільності і забезпечення зниження боргової нагрузки, бюджетна політика повинна забезпечити зменшення дефіциту до рівня, що не більше 2% ВВП в 2020 році.

Також реформи потрібні для того, щоби збільшити ефективність видатків на охорону здоров'я, а також освіту. Без комплексного підходу до реформ в бюджетній сфері, Україна далі буде заручником зобов'язаності збільшувати ставки податків, зменшувати видатки та збільшувати запозичення на внутрішньому ринку, яке буде загрожувати її борговій стабільності і буде зменшувати потенціал зростання.

Ризики для платіжного балансу також є великими. Можливе зменшення експорту сталі і зростання імпорту вугілля може спонукати до збільшення дефіциту поточного рахунку аж до 4.1% ВВП у 2017.

Щоби економіка нашої держави була однією з перших держав світу по економічному розвитку, я пропоную брати приклад з Сінгапуру, з тієї держави, про яку кілька років тому мало би хто згадав, але на сьогоднішній день вона є

лідером. Перше потрібно звільнити місцеві, а також і зарубіжні підприємства від податків повністю (на деякий час), у наслідку, іноземні підприємства будуть зацікавлені вкладати кошти саме в Україну. Якщо взяти місцеві підприємства, то я би в першому пріоритеті звільнила б від податків малий і середній бізнес, оскільки саме вони формують більшість. З часом запровадити невеликий податок. Оскільки такі умови будуть привабливими як і для місцевих підприємств, так і для іноземних, то за рахунок буде багато підприємств, кожне з яких платитиме податок, і в наслідку цього держава не буде «банкрутом». В цей же час я би радила піднести штрафи за несплату податків, підприємству буде вигідніше заплатити податок, чим у кілька разів більший штраф. Це призведе до зменшення «тіньового» бізнесу. Також потрібно збільшити штраф за хабарництво. Як говорив Лі Куан Ю: «Закони проти корупції мають бути досить суворі, щоб хабарник втратив набагато більше, ніж отримав в результаті сумнівної угоди. Дві-три великі риби, спіймані на гачок, послужать іншим хорошим прикладом».

Висновки

Економічне зростання слід вважати вагомим економічною проблемою. За динамікою економічного зростання дають характеристику національній економіці, міркують про рівень життя громадян, про те, як буде вирішуватися проблема обмеженості ресурсів. Зростання економіки слід розглядати як основний показник розвитку держави.

Дуже важливим є те, що ріст ВВП дає можливість знайти вихід з багатьох соціально-економічних проблем, а тому мінімізація впливу негативних чинників і сприяння економічному зростанню повинна бути одним із найбільш пріоритетних завдань державної політики.

Отже, щоб забезпечити стабільні темпи зростання економіки нашої держави треба поступово змінювати характер політики держави- від використання антикризових дій до застосування стимулюючих. Це дасть змогу досягти потрібного поєднання зусиль держави та механізмів самоорганізації ринку. Ринок повинен забезпечити гнучкість та адаптивність економічної системи до зміни внутрішніх та зовнішніх умов, а державна політика – формувати цільові вектори економічного розвитку і забезпечувати цілісність економічної системи в процесі її трансформації. Для подолання негативних наслідків потрібне збільшення інвестиційної та інноваційної активності як в короткостроковому, так і довгостроковому періоді.

Список використаних джерел

1. Економічне зростання та його показники [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buklib.net/books/33907/>.
2. Виробнича потужність підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/kostia03061992/planuvanna-obsagiv-dialnosti-pidpriemstv>.
3. Економічне зростання і розвиток [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1209061338084/politekonomiya/ekonomichne_zrostannya_rozvitok
4. Економічне зростання та його типи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://referat-ok.com.ua/ekonomichna-teoriya/ekonomichne-zrostannya-ta-iogo-tipi>
5. В. В. Кириленко Макроекономіка конспект лекцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bookss.co.ua/book_makroekonomika_801/8_tema-6.-ekonomichne-zrostannya-2-god.
6. Національна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1640011641836/ekonomika/modeli_ekonomichnogo_zrostannya
7. Мельник М. П. Перспективи економічного зростання: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ipro.if.ua.
8. Глуха Г. Я. Система показників економічного зростання / Г. Я. Глуха // Академічний огляд. – 2013. - № 2. – С. 5-12.
9. Валовий внутрішній продукт і національний дохід [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/10611207/politekonomiya/valoviy_vnutrishniy_produkt_natsionalniy_dohid.
10. Економічна теорія. Національний дохід [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1151051338081/politekonomiya/natsionalniy_dohid
11. Словник економічних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://epi.cc.ua/chistyiy-natsionalniy-produkt-34564.html>.
12. Економічний дискусійний клуб [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://edclub.com.ua/analytika/prodovolcha-ta-silskogospodarska-organizaciya-oon-fao-povidomlyaye-pro-znyzhennya-indeksu>.

13. Економіка України - 2017: більше зростання і менше інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://news.finance.ua/ua/news/-/392088/ekonomika-ukrayiny-2017-bilshe-zrostannya-i-menshe-inflyatsiyi>
14. Перспективи економічного зростання України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:SKw4W8X6zhIJ:www.ippo.if.ua/predmety/istoriya/media/files/perspektyvy_ekonomychnogo_rozvytku_ukrayny.doc+&cd=3&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=opera
15. Україна: Економічний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine/publication/economic-update-spring-2017>
16. Теорії економічного зростання як особливий напрям економічної думки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1157071840396/politekonomiya/teoriyi_ekonomichnogo_zrostantnya_osobliviy_napryam_ekonomichnoyi_dumki
17. Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
18. Рівень життя населення України у січні-травні 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dszn-zoda.gov.ua/content/rivень-zittya-naselennya-ukrayini-u-sichni-travni-2016-roku>.